

ir patyri-
ms tikėtis,
kur tikybiniai principai atne-
ti.

— Washington.

"DARBININKO" KAINA:

Tris kartus savaitė ... \$3.00
Vieną sykį savaitėje ... 1.50
Bostono apylinkėse ... 4.00
Užrašytose metams ... 4.25
Vienas numeris 5c.

VOL. 4 Metai 4 Tel. So. Boston 620. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. So. Boston 620. No. 132 464

"Entered as second-class matter September 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., LAPKRIČIO (NOVEMBER) 21, 1918.

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

Prez. Wilson dalyvaus taikos konferencijoj.

ISPILDYS TALKININKŲ NORA.

Talkininkų valdžios atkartinai kvietė prez. Wilsoną dalyvauti taikos konferencijoj. Ir buvo paskelbta, jog jei iš Sąjūnų Valstijų gyventojų nebus didelio pasipriešinimo, tai jis važiuos.

Dabar jau oficialiai paskelbta, jog prez. Wilson plauks į Europą ir jokios abejonės jau nėra.

Prez. Wilson plauks per jūrą didžiuliu garlaiviu kartu su Amerikos taikos delegacija. Su prezidentu plauks ir jo žmona.

Kol kas dar nėra paskelbta kas atstovaus Ameriką taikos konferencijoj, bet spėjama, kad tarpe delegatų bus Hughes, buvęs kandidatas į prezidentus nuo respublikonų, valstybinis sekretorius Lansing, agrikultūros sekretorius Houston, karės sekretorius Baker ir kiti.

Prez. Wilson neatstovaus Amerikos. Jis tik išdės taikos pamatus. Jis atidarys taikos konferenciją ir pasakys įžanginę prkalbą. Jo prkalba bus kelrodžiu visiems delegatams. Kaip dabar skelbiama, tai prez. Wilson dalyvaus tik pradinioose taikos konferencijos posėdžiuose, kuriuose delegatų iš priešininko pusės nebus. Toje pradinėje konferencijoje vietą talkininkai nutars, kokias išlygas priešininkams padiktuoti. Toji pradinė konferencija bus apie vidurį gruodžio mėnesio.

Prez. Wilson išplauks Europą po atidarymo kongreso, kas bus padaryta gruodžio 2 d. Užjūryje prezidentas bus keturias ar penkis savaites. Todėl Kalėdas jis švęs turbūt ant garlaivio grįždamas iš Europos.

Galutina konferencija, kurioj ir priešininkų delegatai dalyvaus susirinks sausio mėnesyje.

ISPLAUKĖ LAIVAI SU MAISTU.

Iš Amerikos išplaukė laivai su 200.000 tonų maisto del nuteriotos Europos. Pirmausia bus duodama Francijai, Belgijai, o paskui Austrijos tautoms.

(Apie gabenimą pagalbos Lietuvai ir Kuršiai kol kas nebusimename).

PEREJO PROHIBICIJOS BILIUS.

Per Sav. Valstijų kongresą jau perejo bilius, kuriuo būtų įvesta visiškai blaivybė Sav. Valstijose nuo liepos 1, 1919 iki visiškios armijos demobilizacijos. Dabar po bilium reikia tik prezidento pasirašymo. Spėjama, jog prez. Wilson pasirašys.

KAS PREZ. WILSONUI RUPI.

Talkininkų konferencija Versailles buvo apreiškusi, kad sutinka su visais prez. Wilsono punktais, tik nepriima jūrių laisvės, už kurią stovi prezidentas. Tai tas rūpi prezidentui, kad taikos konferencijoj būtų kaip reikiant nutarta. Toliau prez. Wilsonui rūpi įsteigti tautų lygą, kuri būtų reikalinga pasaulinės taikos užlaikymui.

Jei šitų dalykų prezidentas ūmai neatsiektų, tai jis gali užtrukti Europoj ilgiau, negu dabar manoma. Būdamas užjūryje jis ves visus Amerikos reikalus po senovei. Apie viską jam bus nusiunčiama į Amerikos ambasadą Paryžiuje ir toje ambasadoje jis viską nuspręs ir siųs Washingtonan.

Prez. Wilson plauks į Europą laivu vadinamu Kaiser Wilhelm II. Dabar pertrikėtas ir Agamemnon. Tasai laivas buvo Amerikos uoste internuotas, o karė kilus konfiskuotas. Tuo laivu plaukinedavo kaizeris su kaizeriene.

NAIKINA VISUS.

Anglijos valdžia susekė, jog Rusijos bolševikų valdžia yra pasiryžusi naikinti visus jai nepritariančius badu, skerdymais ir numarinimais kalėjimuose.

ATSISAKĖ PERNAGRINETI BYLĄ.

Mooney'io byla buvo pavesta pernagrineti Augščiausiajam Sav. Valstijų teismui. Tai ten tapo atsakyta, kad nepriims. Mooney yra kaltinamas už metimą bombų į preparedness parodą San Francisco. Buvo tuomet daug užmuštų ir sužeistų. Jis yra nuteistas miriop.

KAIP AUGA MIESTAI.

Sulyg dabar paskelbtų valdžios statistikų apie miestų augimą Sav. Valstijose tai Cleveland, O. smarkiausia augo per pėreitus metus, pasibaigus liepos 1, 1918. Sulyg didumo miestai šitaip eina New York, Chicago, Philadelphia, Cleveland, Boston, St. Louis, Cleveland per pėreitus metus pasididino ant 119.055 gyventojų, Chicago laimėjo 49.480 gyv., Philadelphia 25.857, Washington laimėjo 32.399, gi New Yorko gyventojų skaičius pasimažino net ant 521.613, Denver neteko 61.061 gyv., Buffalo neteko 2552.

Boston per 12 mėnesių laimėjo 11.321. Liepos 1, 1918 Boston gyventojų buvo 785.245.

ATVYKO PARYŽIUN.

Jugo-Slavų Tarybos narys atvyko Paryžium užmegsti ryšius su talkininkų valdžiomis.

PASIGENDA KAIZERIO.

Dalykai Vokietijoj nenustovi. Bet kraujo praliejimo nėra ir yra viltis, kad viskas tvarkoj baigsis. Vienas žmogus, apvažiavęs paskutinėmis dienomis keletą didelių miestų ir matus darbininkų ir šiaip gyventojų ūpą, tai sako, jog vokiečiai namie apseis be kraujo praliejimo. Svarbiausias darbininkų noras dabar yra tai ramiai užgyventi ir turėti gyvenamąją algą.

Kareiviai išsiilgę namų ir nori kuogreičiausia sugrįžti. Jie nepaiso apie karės pertrankimo išlygas ir jie džiaugiasi, jei tas ankščiau būtų atsitikę.

Maisto reikalai Vokietijoj nesą labai blogi. Miestuose teisybė stokuoja maisto, bet so džiūiose pakaktinai.

Darbininkai šneka, jog kaizeris nebuvęs blogas. Visą bendą verčia ant jo patarėjų, jie buvę blogi. Nebūsią dyvų, jei žmonės išreikš norą, kad kaizeris grįžtų ant sosto.

Vokietijos gyventojai ne kiek tepaiso, ką daro dabartinė naujoji valdžia. Jie žino, kad ji eina prie taikos ir tas jiems labiausia rūpi. Kai talka įvyks tai kasdien ar didžiūma gyventojų rems jį.

Fronto ir pafrontės kareiviai neturi jokios revoliucijinės dvasios. Atsiranda tokių, kurie be viršininkų žinios bėga namo, bet tą daro delto, kad jiems karė įkirejo iki gyvo kaulo, o ne kad užsikrėtę raudonais mikrobais. Be to žinios apie perversmes namie buvo sulaikomos nuo kareivių. O kai kareiviai sužinojo apie kaizerio abdikavimą, tai nu džiūgo delto, kad tas reišks, jog taika greit įvyks.

AR KAIZERIS ABDIKAVO.

Kilo kalbų būk kaizeris neabdikavo, o tik laikinai pabėgo į Holandiją, kad vėl sugrįžtų. Kad tiems gandams padarius galą, tai naujoji Vokietijos valdžia ketina paskelbti jo abdikavimo dokumentą.

VOKIETIJOS LAIVYNAS ANGLIJON.

Sulyg karės pertrankimo sutarties Vokietijos laivynas turi būti pavestas talkininkams. Tai didieji Vokietijos laivai iš savo uostų išplaukė lapkričio 19 d. į Anglijos uostus.

Submarinai jau ankščiau tapo Anglijai perduoti.

TYRINĖS KARĖS PRIEŽASTIS.

Naujoji Vengrijos valdžia užgriebė visokius archyvus ir tyrinės karės priežastis.

Valdžia taipgi rengia kariuomenę užlaikymui tvarkos.

Visi talkon.

KAS GYVAS, KAS LIETUVA MYLI, AUKOKITE TAUTOS FONDUI!

Ziauriausias pasaulio karas pasibaigė. Militarizmas griuvo ir su savim užkasė 8 milijonus žmonių. Skerdynių organizatorius, ex-kaizeris Wilhelm von Hohenzollern, išdūmė į Holandiją ir džiaugiasi (gal peranksti) išvengęs caro likimo. Pasaulis nudžiugo, drauge su juom ir išbadėjus Lietuva. Kančios, aukos ir pasišventimas iškėlė mūsų tėvynę taip augštai, kad jinai save stato rimta kandidate į neprigulmybę. Bet — kandidatas tai dar neišrinktas. Daug ko reikia, kol jo troškimai įvyks. Paprastai tarpe kandidatūros ir išrinkimo reikia pereigventi sunkiausias valandas. Darbo, agitacijos ir lėšų reikia panešti begales, o rezultatas visgi netikras, barginantis. Bet kandidatui visuomet nusiviečia kelią viltis. Ji duoda spėkos, ištvėrmę. Jai padalina nepasisekimus. Ji galutinai priveda prie išlaimėjimo.

Gerbiamieji! Štai mūsų senutė — Tėvynė Lietuva, prieš 500 metų perdag užsitikėjusi "draugams" ir praradusi laisvę, vėl stato kandidatūrą į neprigulmybę ir maldauja jūsų pagalbos.

Ar jai atsakysite? Ar pavarysite alkaną motiną nuo savo durų? Ar apsirėdę Amerikiečių švarka gėdysitės Lietuvos milinės? Ar pastumsite ją iš naujo Lenkų ar Rusų vergijon.

Ne! tūkstantį kartų ne! Jei taip, tai kodėl sėdime rankas sudėję? Pasaulis kala geležį kol dar karšta po karui. Visi nori sau išderėti kuogrečias išlygas. Siunčia atstovus, duoda aukas milijonais. Gi mes savo Tautos Fondą, vienatinę mūsų tautos instiga, visiškai pamiršome ir nedrausai pasirizome sudėti vos \$50,000. Tik \$50,000! Visos tautos reikalams! Permaža, stebėtinai permaža! Jeigu organizatoriai padarė klaidą ir kaimiečio saiku atseikėjo visai tautai tik \$50,000, tai mes, visuomenė, tą klaidą pataisykime ir eikime prie milijono! Gerai tą įsidomėkime, kad neturėsime teisės vadintis tauta, jeigu savo išdan nesukrausime milijonų. Prie gerų norų ir rimtos organizacijos labai galime tą atsiekti. Darban, broliai! Kam rūpi neprigulminga Lietuva, kam brangus mūsų tėvų likimas, tai teaukoja Tautos Fondui!

Ka. K. Urbanavicius,
T. F. Pirm.

Lietuvos nepriklausomybė moterų rankose.

LIETUVOS ATEITIS NEAIŠKI.

Pereitos nedėlios leidinyje Boston American plačiai rašė apie prispaustąsias tautas ir sugrąžinimą joms teisę.

Autorius, aprašęs Lenkijos ateitį ir priejęs prie lietuvių klausimo, pasako: "Lithuania presents a less clear vision of future greatness. Lietuva, persoto mažiau aiškų vaizdą ateities didybės. Nurodo, kad per lenkų interką ir rusų valdymą Lietuva neteko savo teritorijales dydybės, nors kaip tauta ji laikėsi iš visų išgalų prieš pakrikdymą po Rusijos valdžią ir tautinės organizacijos. Girdi ant jos 46.000 ketvirt. mylių teritorijos gyvena 6.920.000 žmonių, iš kurių vos 3.000.000 tesa lietuvių. Todėl išrodą, kad ji negalinti tikėtis visiškios neprigulmybės. Lietuva galinti, sulyg autorius patapti dalimi lenkų valstybės, su latviais negalį vienytis del tikybės skirtumo; girdi geriausia ką lietuviai galį tikėtis tai autonomija po Rusijos valdžią, kuomet Rusija ingys savo valdžią.

Vienok autorius priduođa vilties lietuviams gauti visišką

neprigulmybę. O tas galėsia įvykti per lietuvių moteris. Sav. Valstijų valdžia turi gerą opinią apie lietuves. Cituojamas George Creel, pirminkas valdžios visuomenės informavimo biuro. G. Creel angština lietuves už jų prigelbimą laimėti karę. Laiką Ketvirtosios Laisvės paskolos Pittsburo moterų pardavę bondų už \$58.150. Įvairiuose miestuose uoliai darbavosi del Raudonojo Kryžiaus.

Todėl nuo lietuvių moterų ir merginų priguli laimėjimas Lietuvai neprigulmybės, kaip sako minėto straipsnio autorius.

NAUJA ŠVENTĖ.

Francijos parlamente inestas bilius, kuriuo patariama lapkričio 11 d., kuomet po karės pertrankimo sutartimui buvo pasirašyta, padaryti tautine talkininkų šventę.

Nustebinkime ir pradžiugin- kime nuvargintą Lietuvą, sudėdami jos reikalams milijoną dolerių. Sudėkime tą sumą iki taikos konferencija pasibaigs.

Šventvagių darbai.

NUŠOVĖ KUNIGĄ PRIE ALTORIAUS.

Išbarstė šventčiausią.

Bulletin-Philadelphia turėjo šitokią straipsnį, po kuriuo pasirašo Baron Knorring:

Šitasai atsitikimas turbūt yra vienas iš daugelio didvyriškumo pavyzdžių, atsitinkančių mūsų dienose.

Atyda yra nukreipiama į karės laukus, kur kasdien atliekami didvyriškumo darbai, iššaukianti nusistebėjimą viso pasaulio; bet nuoveikalai, viena kurių čia apsakysiu, praeina veik nepatėmyti.

Tas atsitiko vienoje nežymioje Petrogrado vietoje.

Kai bolševikai Rusijoj užgriebė valdžią, tai savo veikimą nukreipė prieš Bažnyčią, labiausia prieš buvusią valstybinę Bažnyčią, bet kovojo abel-nai prieš krikščioniją.

Prie vienos nuošalios Petrogrado gatvės, "kur apsigyvenę darbininkai, rankelniai, yra katalikų šv. Stanislovo bažnyčia. Parapijonai susideda iš lenkų su priemaša lietuvių. Bažnyčia neturėjo jokių palikimų. Ji išsivystė iš misijinės koplytėlės ir kiekvienas jos daiktai, pradėdant nuo didelio akmeninio budinio iki paskutinio liktoriaus, buvo supirkta už aukas parapijonų, išimtinai rankelnų, kuriems kiekvienas grašelis buvo dideliu tikybai pasiaukojimu.

Toje parapijoje klebonavo per 28 metus lenkų kunigas. Aš jį asmeniškai žinojau.

Atėjo laikas, kuomet valdžia pareikalavo sau visų bažnyčios turtų. Ir tasai kunigas prisitaikė kai del grynai pinigishko klausimo. Kartu apreiškė, jog jokių kitų turtų arba brangenybių šitai bažnyčiai nėra palikta.

Valdžia tam netikėjo. Atsiuntė tyrinėjimo komisiją apžiūrėti bažnyčią. "Valdžios" perdėtinis su raudonsargių būriu atsirado. Kunigas aprodė "komisijai" bažnyčią ir greitai įtikino "komisiją," kad nieko brangaus neturi šita bažnyčia, kurią išstatė rankelniai.

"Komisijos" atyda patraukė šviesa didžiojo altoriaus ir "komisija" pareikalavo viską afidaryti, parodyti ir ciborią. Kunigas atsakė tą daryti, sąkydamas, jog ciborijoj yra šventčiausias ir kad tas indas yra blednų parapijonų intaisytas ir sidabrinis būdamas neturi didelės pinigishkos vertės.

Iš pradžios komisija išrodė, kad pasitenkinus ir nuėjo į ža-krastiją sustatyti protokolą apie bažnyčios apžiūrėjimą ir išduoti kunigui paliudijimą, kad jis prisitaikė prie valdžios reikalavimų.

Tas jau buvo padaryta, bet štai komisijos perdėtinis biskip pasitaręs su savaisiais, parei-

kalavo, kad jiems būtų atiduota ciborija ir kielikas. Girdi, kad tie sidabriniai daiktai nedidelės vertės del valdžios, bet jie imsią. Kunigas atsisakė tą jiems pavesti.

Gauja, kuri valdžios vardu buvo atsiųsta, puolėsi prie altoriaus. Senelis kunigas sujudė. Užbėgo už akių gaujai ir atsistojo prie altoriaus. Atstūmė nuo altoriaus šventvagių, kurie griebė už durelių altoriaus.

Šūvio aidas nuskambėjo bažnyčioje. Kunigas virto šale altoriaus. Per jo lavoną žmonės, atstovaujanti Rusijos "valdžią" pavogė ciborią, išbarsydami šventčiausią ant grindų.

TAUPYKITE MAISTĄ.

Suvenytų Valstijų Maisto Administracija ką tik išsuntinėjo atsišaukimus, ragindama nepalianti taupyti maisto, nežūrint, jog karės padėjimas ir persimainė. Užmus bėkauraujant daugybę žemės plotų pasididino skaičius žmonių, kuriuos reikia maitinti, pasididino mūsų priedermė kuodaugiausiai taupyti.

Didžiausias Amerikos žmonių darbas yra gelbėti del maisto trūkumo mirštančius badaujančius Europos gyventojus. Parapijusiais metais Sav. Valst. išsiuntė į Europą beveik 12.000.000 tonų maisto dalykų, o šimet, nors užauglus nedaug ką didesnis už pernykštį, mūsų valdžia yra pasižadėjusi išsiųsti 18.000.000 tonų. Kad išpildyti šį pasižadėjimą, kiekvienas gyventojas turi taupyti kiek tik galima, taupyti su protu. Ne badauti, bet taupyti. Nemesti į šalį jokių maisto dalykų, kuriuos galima suvartoti, viską vartoti kas galima, klausyti maisto administracijos patarimų.

Užims daug laiko pakol svieto gyvenimas įstos į paprastąsias vėžes, pakol maisto bus užtektinai pagaminta, kad nereiktų Amerikai šelpiti. Tai-gi nežūrint taikos tarybų maisto taupymas neturi pasiliauti.

Lietuvės šeiminiškės yra pratusios taupyti, bet šiais laikais kiekviena turi pasisten-giti taupyti taip, kaip tik gerbuvis šeimynos leidžia.

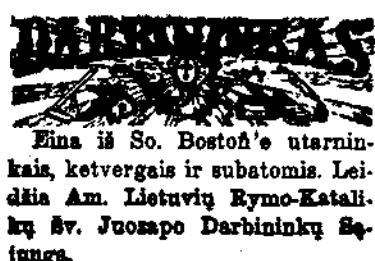
Taupykite mansto dalykus, to prašo ne tik Amerika, bet visas pasaulis.

BRIGHTON, MASS.

Nedėlioje, lapkričio 24 d. 3 val. po pietų Lietuvių Salėje, 26 Lincoln St. bus begalo svarbios prkalbos Tautos Fondo skyrus. Kalbės kun. P. Juškaitis ir kiti. Bus renkamos aukos į Kalėdinį Fondą. Taipgi daugybė įvairių pamarginių.

\$1.000.000 nuteriotai, merdėjančiai Lietuvai.

Tiek turi sudėti Amer. lietuviai iki taikos konferencija pasibaigs.

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly\$3.00
Boston and suburbs4.00
6 months1.50
Foreign countries yearly4.25

"DARBININKAS"

242 Broadway, So. Boston, Mass.

DAR APIE "TAUTOS LAISVĖS" MOKESNĮ.

Savo tėvynei laisvę iškovoti turime mes, amerikiečiai. Palikdami Lietuvą jos vargams — likome jai skolingi. Gyvendami laisvėje ir ištekliaujame — išmokome laisvę branginti ir negalėtume geriau atsistieiti Lietuvai, kaip patiekdami laisvę ir del jos. Mes turime pa- nešti reikalingus kaštus. O tu kaštų bus tiek ir tiek. Juk ten, kur bus taikos kongresas turės ir mišikų sėdėti ir dirbti bent keliolika žmonių, mūsų geriausių pajėgų, (pirmoje vietoje lojerių), žinovų tarptautinių teisių, mūsų tautos istorijos ir viso dabartinio padėjimo. Jie ten turės sėdėti gal ištisus metus. Jis ten pragyvenimas bus be abejoj labai brangus. Be to jiems reikės turėti po ranka žemėlapių, knygų, įvairių šaltinių, kurių pasigaminimas daug labai kaštus. Tai bus mūsų tautos laisvės sargai ir apgynėjai. O gal reikės dar išprašyti pagelbos ir svetimačius prietelius.

Be to visų juk dar kiti turės sėdėti ir dirbti Washington, Paryžiuje, Londone ir visur kur reikės. Reikalingų važinėjimų, telegramų ir kablegramų irgi bus nemaža.

Rimtoji ir baisioji kova už Lietuvos laisvę tik dabar teprasidės. Pažiūrėkite į lenkų laikraščius. Iškilusys jėgų šauksmas. Kari pasibaigus ir jie jau visiškai atvirai prabilo. Štai jų dabartinės tikybos vyriausios dogmatas: "Naj-jasniejsza, wielka, zjednoczona Polska od morza do morza." (Žiūrėk "Dziennik Związkowy" 13 lapkr.).

Šaukia jie gyvu gultu, kad visi lenkai susivienytų. Sako, kada susivienysią, pasaulis matysiąs jų stiprumą ir neišdrįs atimesti jų reikalavimo, būtent — prijungti prie Lenkijos Lietuvą, Gudus ir Ukrainus. Prieš jų tuos riksmus, juk mes turime sudaryti dar didesnę riksmą. Ir štai kam reikia mūsų pinigų, štai kam turime suorganizuoti trumpu laiku tą milijoną frankų (\$200,000.00) kurių iš mūsų reikalaujama.

Jei surinksime tą sumą pinigų — pasirodysime priaugusiais prie laisvės ir josios vertais.

Nesudarėme kitokios Lietuvos pagelbos. Maža tesurinkome jos šelpimui, nesuorganizavome savo kariuomenės, kuri savo krutine Lietuvos laisvę iškovotų ir apgintų. Išpildykime bent tą savo paskutinę priedermę — nuliedinkime tiek aukšinių kulčių, kad jomis galėtume išmušti visus lenkų imperi- alistus.

Aukų nebeužtenka. Jei aukomis ir toliau varysimės, už- rėsimės nuoširdžiai dėkoti už kiekvieną penktuką atkištą Lietuvos laisvę, išimta iš tos pačios kišenės, iš kurios pylėsi dešimtinės ir šimtinės lėbavimams. Reikia nors sykį run- tai pradėti žiūrėti į savo tau- tiškas priedermes.

Lai kiekvienas ruošiasi prie kovotų. Ar jie per sunkūs? Vieną nuostimtį nuo savo uždar- bio už šiuos 1918 m. (\$10.00) ir

viens nuostimtį (10.00) nuo už- darbio ateinančių metų (1919) — tai anaipol nebus perdaug. Suvargę lai mažai moka, arba lai ir nieko neduoda. Bet lai atiduoda savo duoklę lietuviš- kam cezariui (savo lietuviškai laisvai valstijai) kiekvienas tas, kurs galės be didesnio skausmo šiek tiek nuo savęs nutraukti. Skausmo ir pasi- šventimo dabar neturime bijo- ti ir nuo jų bėgti. Daugiau ken- tės mūsų Motina Lietuva per tuos kelius kars metus. Daus- giau kentė mūsų broleliai Fran- cijos laukuose. Ar mūsų pasi- šventimas dėl Lietuvos lais- vės nei \$20.00 nebus vertas. Kas neturės gatavų pinigų, lai duoda "Liberty bondsus." Tad kas gyvas ir darba!

Pulkimės visi į Tautos Fon- do valdybą su sumanymais ir patarimais, kaip greičiausiu laiku priruoti tą milžinišką organizacijos mašiną, kuri pa- siektų šią žiemą kiekvieną A- merikos lietuvių ir kiekvieną lietuvių ir kiekvienam iš jų pa- statyti į akis baisios svarbos klausimą: ar tu lietuvis? ir ar trokšti Lietuvai laisvės?

Uosis.

DIRBKIM SVEIKATAI IR SAUGUMUI.

Naujas Darbo Departamento Biuras Pagerinti Darbi- ninkų būvi.

Darbo sąlygų biuras, naujai įsteigtas biuras prie Darbo Departamento, veiks trijose er- tyse — sveikatos, saugumo ir darbo užtiuros, kaip praneša tojo biuro užveidėtojas ir di- rektorius, Grant Hamilton, kur- is buvo per daugelį metų vy- riansybę Amerikos Darbo Fe- deracijos. P-lė Florence C. Thorne, taip pat gerai žinoma tarpe darbininkų yra jo padė- jėja.

Sveikatos skyrius, kurio vir- šininku yra uždėtas Dr. A. J. Lanza, veiks, kad suteikti saugias higienos aplinkynes, kad kur tik galima sumažinti nereikalingus žmonių nuosto- lius. Šis sveikatos skyrius stengsis prasišalinti visas susi- žeidimo ir ligos priežastis ir pastatyti, kur galima, apsaui- gojimo priemones, kad apsau- goti darbininkus.

Darbo užtiuros skyrius sten- gsis suvesti į santykius darbi- ninkus ir darbdavius geresniai jų pačiai naudai ir kad gauti geresnes pasekmes iš jų darbų.

Biuras veikia išvien su žmo- nių sveikatos biuru prie Pini- gyno Departamento, Artillerijos biuru prie Karės departamento ir Pavyzdžių biuru prie Ko- mercijos Departamento, ir sten- gias susitarti su kitomis į- staisgomis, veikiančiomis pana- šiose srityse.

SUEŠKO DARBA GRĮZ- TANTIEMS KAREI- VIAMS.

Suvenytų Valstijų prie Dar- bo Departamento Samdymo Biuras atkreipė ypatingą domą į grįžtančiųjų kareivių reika- lus. Jis paims į savo globą suieškoti darbą tiems grįžtan- tiems kareiviams, kurie yra taip sužeisti ar palieję, jog jie gali dirbti tik jiems tinkamą darbą ir kiekvienas kareivio reikalas bus tinkamai svarsto- mas. Kiekvienas toks kareivis bus atskirai iširtas taip, kad būtų galima duoti užsiėmimą, kuriam jis geriausiai tinka.

Kiekvienas kareivis, kuris nori susižinoti su šiuo ofisu, kuris jam labai bus naudingas, turi rašyti į Su- v. Valst. Sam- dymo Biurą, Washington, (U- nited States Employment Ser- vice, 16-th and Eye St., N. W., D. C.) arba kreiptis į Inquiry Office of the Information and Education Service, Department of Labor, 1706 G Street, N. W., Washington, D. C. Rašydamas kareivis turi parašyti kur jis dabar gyvena, vietą, kurioj jis pirmiau gyveno ir vietą, kur jis norėtų dirbti.

Samdymo Biuras jau dabar turi daugiau kai 600 ofisų ir jų skaičius nuolat dauginas. Dabar jis nurodo darbą daugiau, kai 100,000 asmenų kas mėnuo, o su viršum 30,000 darbininkų naudojas jo patarnavimas.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

ATHOL, MASS.

Pirmas T. Fondo 12-to sky- riaus ofensyvas įvyko lapkri- čio 12 d. pobažnytinėje svetai- nėj. Žmonių susirinko nema- žai. Kalbėtojas buvo atvykęs T. F. pirmininkas, gerb. kun. K. Urbanavičius iš Montello, Mass. Pirmiausia vietinis kle- bonas, kun. A. Petraitis pasvei- kino visus vienu linksniu žo- džiu sakdamas, kad karę jau pasibaigė ir sykiu su ja grįuva autokratizmas ir žmonija pra- dės įeiti į naują patogesnę gy- venimą. Sakė, ir mes lietuvių priėjome prie to laimingo lai- svos Lietuvos sienksčio ir be- abejonės, mes įjengsimė ir se- ną nepriegulmingą Lietuvą, jei mes dabartiname momente ne- sėdėsime sudėję rankas ir nesig- galbėsime didžiausiu auku.

Po to kalbėjo kun. K. Urba- navičius. Išdėstė kas tai yra tauta, lietuvių pobūdį, santi- kius su lenkais, apie Lietuvos istoriją ir dar gerai apibūdino T. Fondo pradžią ir kokią jis naudą gamina mūsų brangiai tėvynei ir ragino visus prisira- šyti prie Lietuvos Gelbėtojų.

Dar Bažnytinis Choras su- dainavo keles gražias daineles. Po prakalbų buvo T. F. 12 sk. susirinkimas. Naujų narių pri- sirašė 15. Išrinko keturias po- ras kolektojų. P-as K. Sodel- skas prižadėjo nukalti juokine- gą teatrą. Tuojau Lietuvos Gelbėtojai surinko \$26.50, iš- publikos surinkta \$234.07, iš- viso per tą vieną vakarą \$260.57.

Chamiškas pasielgimas.

Štai iš vieno šykštuolio pa- sielgimas. Kaip rinkikai rin- ko aukas ir tikrieji tėvynainiai pylė gausias aukas, tai pris- artino prie vieno gerai žinomo storo choristo, kuris sulg- žmonių kalbų, eity šokti su- utelė už vieną centą. Jau bu- vo besirengias išbėgti pro dur- ris, bet suėpino nabagą kolek- toriai ir paprašė aukos. Jis y- ra nevedęs, gerai uždirba. Tai ištraukęs iš kešenės sąują pini- gų paskirstė ir sugriebęs dre- bančia ranka imetė penktuką rinkikų dėžėn. O rinkikas bu- vo mūsų gerb. klebonas. Jis paėmė ir atidavė jam 25c. Su- sigraudinęs gerb. klebonas iš- reikšė viešą papeikimą tam turtingam be sąžinės ir be jau- smo šykštuoliui.

Šimetinė T. Fondo valdyba nuskyrė mūsų kolonijai iki Ka- lėdų surinkti \$500. Ar gi mes Atholiečiai atsiliksime? Ne, turi būti su kaupu.

13 d. lapkr. Blaivininkų 24 kuopa turėjo susirinkimą po- bažnytinėje svetainėje. Už vėlio- nį B. Višniauską paskyrė \$3.00 ant šv. mišių. Teatro manedže- ris išadiljo knygetes ir pradėjo mokintis.

Aukotojų vardai.

Gerb. kun. A. Petraitis \$50.
Po \$5.00: J. Baltrėnas, S. Zigmontas, A. Nevedauskas, P. Garbuzaitė, O. Račinskaitė, K. Gričiūnaitė, B. Morkiūtė.

Po \$4.00: O. Andriulytė.
Po \$3.00: R. Muštis ir P. Sul- tskis.

Po \$2.00: P. Pinigaitė, P. Oksienė, E. Braštaitė, J. Ste- ponkaitė, M. Maurisaitė, B. Varabauskaitė, T. Tamošaus- kienė, P. Morkunaitė, E. Ba- joriūnaitė, E. Mareikonaitė, A. Armatas, J. Pavilonis, P. Pi- nigis, P. Lapėnas, K. Mikonis, A. Grigaliūnas, P. Palulis, J. Jasinskas, A. Baronas ir J. Gai- liūnas.

Po \$1.00: A. Aneičiūtė, J. Ringis, A. Dovidonis, J. Svent- nikas, J. Tamošius, A. Mi- nikas, A. Masilionis, A. Ta- mošius, A. Petrulis, J. Ne- vedauskas, J. Vaicėlenas, J. Gedaitis, P. Puškus, Aug. Ske- nis, V. Matulis, T. Janukia- vičius, K. Slizis, P. Kučinskis, M. Kapasaitis, K. Palulis, A. Alekšauskas, A. Restauskas, J. Lapėnas, J. Gildutis, K. Sta- šius, J. Riečunas, L. Tamo- šius, K. Sadelskas, J. Kučin-

skas, K. Lukinskas, P. Niurka, P. Aukštikalnis, A. Petruskas, J. Jasinskaitė, O. Bačiūnaitė, M. Grigaliūnienė, L. Gasiūnas, D. Matulis, O. Vaitkevičienė, T. Grigaliūnaitė, G. Vaitkevi- čiūtė, A. Juškaitė, O. Budrin- naitė, K. Aksinitauskaitė, L. Stanevičienė, E. Glebauskienė, M. Sventionienė, P. Staneviče- nė, M. Slizicė, P. Pušienė, S. Ziedelis, M. Ceditienė, P. An- driulis, B. Kaulakienė, O. Kri- stopaitienė, J. Jankaitė, P. Si- mavičaitė, E. Mokstelytė, K. Nevedauskas, T. Jarmulavi- čius, K. Matulytė, J. Virakas, P. Varabauskaitė, P. Tamo- šiūnaitė, V. Andreiūnienė, J. Vidugirienė, K. Glebauskienė, PP. Vainčiūnienė, O. Baltruš- ienė (G. Likaitė, E. Bagdonie- nė, M. Vaitiekunienė, K. Pe- trauskienė, M. Gasiūnienė, M. Pušienė, K. Budrinienė, O. Pušienė, P. Braškaitė, M. Pe- trauskaitė, K. Monstavičia, P. Rimša, E. Tamošiūnienė, J. Rastauskas, A. Aleksiaučius, A. Perekšlienė ir D. Karoblis.

Po \$1.50: V. Latvinienė ir J. Kvedaras.

Lietuvos šakelė.

HOMESTEAD, PA.

Puilkus sumanymas.

Homestead'o kolonijos lietu- viams T. Fondo centras pasky- rė surinkti Laisvės Savaitėje \$500. Homesteadiečiai kad tą užduotį išpildžius, sujudo vyk- dinti ir be abejonės savo prie- dermes link tėvynės atliks. Biznieriai ir taip susipratę li- tuviai visi persiėmė ta dvasia, kad ankuot Laisv. Sav. pagal savo išgalę ant Tėvynės auku- ro. Laisv. Sav. dar neprasidė- jo, o aukos jau plaukia ir gana pasekmingai. Nekurie Homes- teadiečiai, užduotį T. F. na- riai privatiniame pasikalbėji- me sumanė paaukuoti grajina- mą mašiną \$65.00 vertės. Vi- sas pelnas dėl Laisvės Savaitės. Antanas Katilius aukojo 32.50 (grajinamų mašinų pardavė- ji), kita tiek sudėjo sekanti: V. Krauzlis, A. Andriūškevi- čius, J. Kukucionis, A. Tuma- sonis, F. Dimša (mėsos parda- vėjas), B. Jučius, A. Bardzi- lauskas, J. Aliudis, P. Miliaus- kas, A. Bagdziūnas, P. Svetkau- skas, J. Ratis, J. Masilionis. Šie visi aukojo po \$2.50. Su- manymas puikus.

Lapkr. 10 d. Šv. Kazimiero Kareivių Draugija turėjo susi- rinkimą, kuriame paskyrė iš- kasos į L. Savaitės fondą \$10. Tą pačią dieną vakare, turėjo susirinkimą LRKMS. 34 kuopa kuri irgi paskyrė tam pačiam tikslui \$5. Tečiaus nekurius sąjungietės nuo nepateskintos. Sako, sekančiame susirinkime paskirsim dar \$5.00. Bravo są- jungietės. Galima tikėtis, kad Homesteadiečiai surinks \$500.

O gal padarys Over the top, tik reikia pasišventimo, energij- jos ir daugiaus atjautimo.

Dobilas.

SPRING VALLEY, ILL.

Pas mus, kaip ir kitur buvo didelis džiaugsmas, kai karė pasibaigė. Varpai pradėjo gau- sti nuo 4 val. iš ryto.

12 val. lapkr. 11 d. visos tau- tos buvo suėję prie miesto sa- lės. Visos turėjo savo vėliavas. Lietuvių vėliava buvo gražiaus- ia. Ją yra įsitaisiusi kat. su- sivenijonių kuopa. Kainavo \$90. Su lietuvišiais ejo ir mū- siškiai bolševikai. Bet jų buvo tik apie porą dešėtk. Jie da- bant pakriko, jų vadas serga.

Džiaugsmo dienoje vienas sa- linninkas iškrito bačką už \$12 alaus ant šaligatvio ir pa- statė prie jos girtą bobą. Viso- kis brudas rinkosi ir lėbavo, kad prikla buvo žiūrėti.

Kat. Susivenijonių kuopa auga, kaip gžnuolas aerlingoje žemėje. Narių turi apie 100 ir vis daugiau rašosi.

J. P.

MONTELLO, MASS.

Prakalbos.

Lapkričio 17 d. vietos Tau- tos Fondas buvo surengęs pra- kalbas. Pasitaikė lytinga die- na, todėl žmonių prisirinko ne- perdaugiaus. Kalbėjo vietos gerb. klebonas kun. Urbanavi- čius ir Pr. Gudas. Dainavo choras ir solo p-lė Raipaitė.

Aukos rinko pats klebonas. Aukos suplaukė šitaip:

Kun. K. Urbanavičius, 50 dol. (liberty bond); Po 10 dol.: Augustas Kašėta, Aleksandras Razumas, Mykolas Abraščin- kas; po 5 dol.: Elzbieta Bal- kienė, Juzefa Kašėtienė, Pe- tronėlė Gaigalaitė, Rozalija El- tavičaitė, Kazimieras Germa- navičius, Kazimieras Oksas.

Po 2 dol.: Agota Kalinauskai- tė, Jurgis Česnulevičius, Jonas Jaškelevičius, Kazimieras Či- junkskis, Petras Tubelis, uoza- pas Tumonis. Po \$1.25: uoza- pas Miškinis, Juozapas Trei- navičius, Julijonas Drevinskas.

Po 1 dol.: Jonas Čiunys, Petras užkaitis, Povilas Vermauskis, Ignacas Antanavičius, Marijo- na Raipienė, Benigna Vermau- skienė, Barbora Antanavičie- nė, Katarina Daukantaite, A- polonija Račiūnytė, Jadvyga Kukliūtė, Juozapas Gaina, El- zbieta Jerniauskaitė, Antanas Mockunas, Veronika Mōeku- nienė, Klemensas Mazgelis, Magdalena Raipaitė, Juozapas Juškaitis, Marijona Juškienė, Rapolas Juška, Antanas Au- gštikalnis, Veronika Zaveskie- nė, uozas Grinavičius, Ado- mas Tamulevičius, Marijona Jezukevičienė, Bronislava An- driūnienė, Petronėlė uJronienė, Antanina Šarkienė, Jokūbas Saladonis, Vincas Pigaga, Al. Marcinkevičius, Jonas Rama- nauskas, Jonas Rastokas, Al- fonsas Dobrovolskis, Ona Ras- tokienė, Pranas Klimavičius, Vincas Genevičius, Antanas Akstinas, Antanas Tamulevi- čius, Pranas Navickas, Juozas Germanavičius, Petras Preiti- kis, Augustas Naruševičius, Juozas Valaitis, Julius Baro- nas, Mykolas Saulevičius, Ste- ponas Kašėta, Tamas Česnule- vičius, Vincas Miliauskas, Ro- mualda Danielius, Petras Da- nyla, Juozas Monstavičius, Juozas Iksala. Viso su smul- kiomis aukomis 180 dol.

Reporteris.

PHILADELPHIA, PA.

Išvijo ciciliką.

Pas Lukošiemę buvo įsipa- řęs vienas burdauninkas. Pa- sirodė besas svieto lygintojas. Pradėjo siūlyti namikiams savo šlamštą. Tie žinoma ne- priėmė ciciliko "loskos." Tai tas cicilikitis pradėjo jaukin- ti prie savęs vaikus. Vieną sykį, kuomet motinos nebuvo namie, cicilikas ėmė sakyti vaikams, kad Dievo nesą, kad dūšios nesą, nereikį bažny- čios. Kai motina parėjo, tai vaikai tuoj pasigyrė kokias naujienas girdėjo. Tuomet šeimininkė griebė šluotą ir iš- vijo ciciliką tvirkintoją.

Gaila, kad ne visos katali- kės susipratę. Žinau kaikurius šeimininkės laiko tuos tvirkin- tojus ant burdo. Kai primeni, tai jos atsako, kad girdi už- simoka, tai ir gerai. Neišma- nėlės, o jei tie ištvirkys jųs vaikus, jei vaikai ims jųs ne- klausyti, šydytis iš jųs, tai ką jūs tuomet darysite. Žiū- rėkit, kad nebūtų perverslu.

Vystanti šakelė.

HARTFORD, CONN.

Nelinksma žmelė.

8 d. lapkričio susirgo visų mylimas klebonas kun. J. Am- botas. Daktarai sako, kad nau- joji liga. Nedėlioį, lapkr. 10 d. mišias laikė kun. Jankaus- kas iš Waterbury. Parapijonai laukia greito pagijimo.

Kun. Jankauskas sakėsi, jis ką tik atsikėlęs iš tos naujosios ligos.

Lapkričio 18 d. prasidėjo pa- rapijos salėj fėrai Tautos Fon- do naudai.

Reporteris.

WESTFIELD, MASS.

Sujudo visi.

Mūsų miestelio gyventojai iki šiol buvo atsilikę darbuose dėl Lietuvos. Bet kuomet iš- mušė paskutinė valanda, tai sujudo taip, kad pasirijo visi stoti darban. Kiekvienas turės prisidėti aukomis.

Visuomeniškame lietuvių darbe čia vadovauja gerb. mū- šų klebonas kun. Vasiliauskas ir p. Jaroševičia.

Lapkričio 12 d. šio miesto gyventojai triukšmingai pami- nėjo karės pasibaigimą. Poro- dose dalyvavo ir lietuviai. Lie- tuviai turėjo dvi nedideles tau- tiškas vėliavas, kurias ant grei- tųjų padarė p. Jaroševičia.

Mergelė Biruta Jaroševičienė ant greitųjų padarė ženklus. Vienoj pusėj skambėjo žodžiai: Liberty for all, o antroj pusėj Liberty for Lithuanians. Apie tai paminoję ir vietos anglisks laikraštis Evening Journal.

Pradeda judėti ir Westfieldo kaimynai. Lapkričio 12 turėjo susirinkimą Springfieldo lietu- viai, kur buvo nuvažiavęs p. Jaroševičia. Yra viltis, kad neatsiliks nes Holyoake'o li- tuviai, nei Northamptono ir kitų mažųjų kolonijų.

Pilekalmis.

WATERBURY, CONN.

"Darbininko" No. 129 p.

Baltagalvis rašo, kad gerai kad Danaitis pranešęs visuomenei apie "Keleivio" melus, bet vė- liaus Baltagalvis savo kalbą nuveda visai kitur. Pradeda apgailestauti, kam p. Danaitis eina į kritiką su "Keleivio" štabo šmeižikais. Aš čia mė- ginsiu privesti vieną pavyzdį. Juk pasaulis žinojo, kad Vo- kietija kariauja be teisybės. Tai sulg Baltagalvio reikėjo neatkreipti domos Suvieny- toms Valstijoms į Vokietijos neteisybes... Bet Amerika ki- taip pasielgė.

Tai ir mums tik ir lieka jų- jų visą štabą laužti kiek tik ga- lima, kad jau daugiau tokių nešvarių korespondencijų ne- galėtų rašinėti.

S. M. Danaitis.

P. S. Dar vienas juokingas atsitiktikas. Kadangi aš pasi- rašiau po korespondencija savo pilną vardą, tai štai ateina pas mane vienas bolševikėlis ir klausia, ką mes manę padary- ti, jeigu jis būtų mus apšmei- žęs. Aš jam atsakiau, kad šu- nelio balsas neina į dangų. Po- tam ir vėl klausia ar patrauksi- me atsakomybėn už šmeižiką. Aš jam atsakiau, kad taip. Jis man atsakė, kad nieko nepa- darysį jam, girdi galis pabėgti kur. Tai gali kiekvienas spre- ūti kiek tenais buvo teisybės, kad jau patsai autorius žada pabėgti.

S. M. D.

ROCHESTER, N. Y.

Lapkr. 13 d. L. Vyčių 93 kp. laikė mėnesinį susirinkimą. Nariai visai mažai tesilanko ir susirinkimai teatsidaro apie 9 val. vak. Teatro komitetai — p-lė J. Gudeliukė ir J. Šukis re- zignavo nuo savo vietų.

B-nis reikalavo atšaukimo apie jį "Darbininke" No. 114 tilpusios žinutės. Bet kaip kuopa gali atšaukti ne jos var- du rašytą? Delto nei nemėgi- no. Mūsų p. B-nis dar gali pa- dėkuoti Gedimino Pakalniui už tą kad dar jis ne viską tebuvo patalpinęs "Darbininke" nes p. B-nis dar aršesnes kalbas kalbėjo, apart to, "kad mes esame sunkiai kunigėlio suvar- žyti."

Lietuvos Kaimietis.

BATAVIA, ILL.

Čionai yra apie 30 lietuvių šeimynų. Tarpe jų nemažai paklydėlių.

Lapkr. 8 d. čia mirė Kotrina Plunejienė, 36 metų amžiaus. Paliko du vaikelius ir dvi mer- geles. Ji buvo viena iš pakly- dėlių. Todėl laidojimas labai liūdnamis ejo. Nebuvo kam gra- bo nešti. Nei vienas paklydė- lis neatsilankė su patarnavi- mu.

Reporteris.

WATERBURY, CONN.

Lapkr. 10 d. laikė mėnesinį susirinkimą Tautos Fondo 40 skyr. Mokant mėnesines mo- kestis nariai ir draugijai atsto- vai dėjo penkines ir dešimkes, iš kurių yra stambiaus D. Vi- cas, LDS. 5 kp. atstovas, kuris paklojo su Liberty bonds \$150. Tuo laiku S. Danaitis pranešė, kad jei kuri dr-ja viršys auko- mis LDS. 5 kuopa, tai jis vėl aukuos \$10.

Valio Waterbury'o dr-jos! Nors ligų skaudžiam, bet Lais- vės Savaitėj jau sudėjo \$700. Tikim, kad iki Kalėdų da- nėsime kita tiek.

Tyia.

UŽSIRAŠYK LAIKRAŠTĮ "DARBININKĄ" šiandienai.

Cionai buvo L. Vyčių N. Y.
 ir N. J. apskrįsio suvažiavimas 10 d. lapkričio. Aptarta gana daug naudingų organizacijai ir visuomenei dalykų, iš svarbesniųjų nutarimų kiek pamenu, tai išnešimas rezoliucijos knirio užgriama tvėrimas Lietuviškos karinomenės ir pasiryžimas jai stoti.

Vakare buvo parengtas obolių balius. Balius buvo nieko sau, tik nekuriu iš susirinkusių svečių mažai turi rimtumo. Nekurių išvaizda atrodo gana rimta, bet apsiėjime daug truko.

A. Maziukas.

PHILADELPHIA, PA.

Aukos.

A. Buivydaite \$10.00.

Po \$5.00: M. Vincunaitė, M. Alytė, Pr. Krikščianis, E. Kubiliauskaitė, St. Žvigitis, P. Turskaitė.

Po \$2.00: E. Vitmonienė, K. Miklas, kun. I. Zimbis, K. Mačiūnas, J. Briedis, Z. Juška, O. Sokas, Z. Norkienė, V. Vincukas.

Po \$1.00: V. Kalmašauskas, T. Bernotienė, F. Paškus, B. Puidokienė, A. iMežis, A. Valionis, M. Počiūtė, O. Maziliauskaitė, F. Janušauskas, A. Jakulaitė, J. Gaidelis, A. Razutis, V. Žarkauskas, J. Narakas, J. Lileikis, P. Saudargienė, J. Adomaitis, P. Baranuskas, M. Šiaulutė, E. Janušonienė, G. Bakamienė, E. Valatkienė, J. Daunora, O. Grievičienė, E. Judeikienė, P. Dumauliūtė, B. Paulauskienė, O. Štaniūnė, A. Stanevičienė, A. Klišaitė, Z. Bacevičienė, P. Sunkaitė, M. Stanaitė, A. Brasiūnė, K. Senulis, O. Anulėvičienė, A. Birgiulitė, P. Steponavičienė, T. Marjaninukė, M. Bartušytė, E. Gasparavičienė, M. Navadunskas, A. Sakalanskas, E. Zatkavičienė, O. Balionienė, M. Toleikienė, M. Šiaupienė, P. Pleinienė, Z. Mockienė, K. Stauzintė, O. Guakienė, K. Žogaitė, T. Kurkauskienė, K. Kaulenaitė, A. Bananavičienė.

Po 50c.: J. Poškienė, V. Dvareckintė, P. Seviris, M. Povilauskienė, M. Budininkytė, R. Tolšienė, B. Gažytė, B. Augaitienė, M. Karlauskaitė, J. Grigavičienė ir Petras Mikalėnas.

\$5.00 da pridūrė sekanyčios ypatos: P. Mikalojus \$1.00, M. Paulauskytė \$5.00.

Šitos visos aukos suklektuota per netikėtą p. K. Česnolio prakalbą, kurios buvo bažnytinėje salėje ant Wharton str. lapkričio 1 d. vakare. Taip-gi T. F. 21 sk. turėjo susirinkimą 3 d. lapkr. ir užsimokėjo mėsines — Misuminkė \$2.00, A. Kundrotė \$2, Julė Poškienė \$2, J. Barauskas \$1, P. Krikščianis \$1, K. Miklas \$1, K. Zalbitė \$1.25, M. Alytė \$2.50, ir Jonas Navickas \$3.00. Kun. I. Zimbis pridavė iš dėžutės \$3.00, B. Kersnauskienė \$1.50. Sykiu visos sumos įplaukė \$145.08.

Broliai ir sesers, Philadelphiai neužmirškite, jog tai ne mes vieni tą darbą varom ale taip-pat ir kiti kolonijai lietuviai darbuojasi. Tai vyrai ir sesutės, petyis į petį surūgę griebkimės kiek galėdami, kad ir mes pasirodytume iš mūsų T. F. 21 sk. su gausia Kalėdų dovana. Tai-gi, kurie da nesate davę Kalėdų dovanas į T. F., malonėkite ateiti ant susirinkimo, kurie atsišūna kiekvieno mėsos pirmą nedidelį tuojau po sumos, bažnytinėje salėje ant Wharton st. Taip-gi malonėkite ateiti tie, kurie jau esate aukavę nemalonią kaip vieną dolerį viršmūnėto kolektą, tai visi gausite stempas sulipytas ant tų tikrų kortelių su pilnu aprašymu ką su jomis bus galima veikti.

K. Driža, T. F. 21 sk. rašt.

Visi "Darbininko" skaitytojai patapkite budintojais miegalių, ragintojais prie aukų, aiškintojais apie momento svarbą.

CLEVELAND, OHIO.

L. Vyčių 25 kuopos choras lapkr. 15 d. laikė susirinkimą. Susirinko 15 choro narių, todėl negalėjo laikyti dainų praktikų. Tai p. J. Seštokas jaunimui nupiešė, kad reikia atminti Lietuvos reikalus. Savo prakalbėlė nurodė, kad kiekvienas lietuvis, kuris turi bent vieną lašą kraujo ir broliškos meilės, turi stoti už Lietuvos laisvę ir nepriegulmybę. Taip-gi atsirado tokių gerasirdžių, su didžia auka. Vienas auko \$20, kiti po \$10, iš viso \$60. Katrie nežinojo, kad bus aukos renkamos, tai prižadėjo pribūti ant lapkr. 22 d. su didžia aumicija.

Taip-gi primenu vyčių narius, kad priklausantieji prie choro arba norintieji priklausyti, tai širdingai maldžiai atsilankyti kas pėtnyčią 7:30 val. vakare Paulausko svetainėje, 25 gatvė.

Lapkr. 22 d. bus rengiamas šeimyniškas vakarėlis del pagėbimo T. F. Kalėdų dovanų davėjų.

Al. B.

LOWELL, MASS.

Sv. Juozapo choras rengia mižižišką koncertą, kuris bus 24 d. lapkričio 1918, nedėlio 7 val. vak. Asociat Salėje, 322 Merrimack st.

Šiame koncerte dalyvaus 4 chorai, didžiai pagarsėję Naujojo Anglijoje, susidedanti iš 200 ypatų ir gerai išlavintas dainavime. Apart chorų, bus dar garsiausių solisčių — iš Worcester'io p-lė Saltėnintė, geriausia dainininkė Nanjoj Anglijoje. Dainuos solo ir daugiausia panelių — iš Lawrence'o, Lowell'io ir kitur. Bus taip-pat piano skambinimai, atliks p-lė A. Juknevičienė iš Lawrence'o, bus ir kitokių pamarginimų. Visą negalima net nei aprašyti kviečiame visus ant šio koncerto, o būsit užganėdinti. Nesigailėsite nei vienas bet džiaugsitės praleidę puikią vakarą. Todėl kas gyvas broliai ir sesers, vietiniai ir iš aplinkinės nepraleiskit tos geros progos.

Užkviēdā visus **Komitetas.**

R. A.

WESTFIELD, MASS.

Mažai būdavo matyti iš mūs kolonijos žinių. Westfieldiečiai pirma apsidirbo su savo reikalais: pasistatė gražią bažnyčią, įstaitė vargonus ir dabar jau parėjo varpai. Dabar jau pradeda šturmu Tautos reikalus varyti. Tikimės kad savo užduotį atliksim. Nors mažutė kolonija lietuvių, apie porą šimtų, o Tautos Fondas pasikyrė \$200. Mes tikimės sudėti \$500.

Lapkr. 10 d. L. Vyčių 30 kp. pakėlė klausimą kokią auką duos Lietuvai. Kasoje pinigų neturėdami, nutarė kolektuoti. Aukojų kun. K. Vasiliauskas \$5.00.

Po \$3.00: R. N. Baršys, Jon. Jaruševičius, D. Greičius.
Po \$2.00: M. Mersėkiūtė, A. Jarnatavičienė, V. Preskenis, B. Atkočaitis, J. Laibakojis, A. Masaitis, V. Bartkus, J. Zola.
Po \$1.00: O. Ambrevičiūtė, A. Kašėkaitė, A. Atkočaitis, J. Makarevičė.

Viso vyčiai suaukavo \$34. Dar ne visi vyčiai buvo susirinkę. Turim pažymėti, kad vienas buvo iš choro išbrauktas, tai atsisakė nuo vyčių ir atsiėmė \$2. Sv. Kazimiero draugai sudėję 100 dol., tai jie duos dar \$100. Yra ir daugiau dr-jų. T. Fondo skyrius nutarė surinkti kuogrečiausia ateinančiai taikai \$450.00. Jeigu bus tokia pabaiga kaip pradžia, tai kaip benatant bus ta auka surinkta. Valio Westfieldiečiai!

Justinas Zala.

SCRANTON, PA.

Nei mūs miesto neaplenkė baisioji epidemija. Išmirė arti septynių šimtų žmonių. Tik vienių lietuvių išmirė arti šimto, o daugumai serga. Iš tos priežasties turėjo sustoti ir Dailės Mylėtojų Choro veikimas. Kaip jau buvo "Darbininke" rašyta, jog rengiama statyti operetę "Užburtas kunigaikštis" 10 d. spalio. Tai negalėjo įvykti iš priežasties epidemijos. Ačiū Dievui jau dabar sirgimai sumažėjo. Tai-gi išnaujo vėl viskas atidarinėta. Ir Dailės Mylėtojų Choras uoliai ruošiasi prie perstatymo lapkr. 25 d. minėto veikalo. Geistina kad vietiniai lietuviai skaitlingai atsilankytų.

Dailės Mylėtojų Choro dainarių apsidė, tai p-lė T. Gudimintė ir p. Bartkevičius. Šlinbas buvo 10 d. lapkričio lietuvių katalikų sv. Juozapo bažnyčioje.

Dailės Mylėtojas.

DETROIT, MICH.

Negerai.

Mūsų visuomeniškame gyvenime ne viskas gerai. Žinoma niekur nėra tobulumo, bet pas mus negerybių per daug yra. Oi, oi kokių čia dalykėlių girdisi.

Vyčių veikimas.

Ketverge, lapkr. 14 L. Vyčių kuopa laikė susirinkimą. Kai smulkiesnieji reikalai buvo apsvastyti, tai p-lė A. Gustaičiūtė, kuri buvo ingaliota rūpinis spauštuvės reikalais pranešė kad surinkus \$30. Nuo tolesnio veikimo buvo beatsisakanti del daromų jai prikaliojimų. Medinis del jo blogo pasielgimo išbrauktas iš kuopos. Po to minėta p-lė išnaujo žadėjo veikti.

Jaunimui čia veikti vargas. Viena kad lietuvių išsimėtė po visą miestą, o antra tai neteikome uolus veikėjo, jaunimo mylimo vargonininko p. A. Aleksio. Dabartinis vargonininkas negana, kad patį niekur nepriklauso, bet dar vyčius atkalbinėja nuo kuopos ir nuo visuomenės veikimo.

Dabar visiems Detroito katalikams negerumas.

Svogūnas.

LAWRENCE, MASS.

LDS. 70 kuopos svarbus susirinkimas bus 2 d. gruodžio 1918 m. sv. Pranciškaus parapijos salėje panešio vakare 7:30 val. Todėl kviečiu visus narius atsilankyti ant viršmūnėto susirinkimo, nes bus renkama nauja valdyba del ateinančių metų ir nepamirškite atsivesti naujų narių prirašyti prie LDS.

I. B. Umpa, Pirmininkas.

L. D. S. CONN. APSKRĮČIO KUOPOMS.

Influenza užėjus, sustabdė nemažai veikimo. Buvome pradėję rengtis prie maršruto prakalbų. Viskas jau buvo surengta, laikus paskirtas, bet laukėme kalbėtojus. Bet naujai ligai išsiplėtojus, buvome priversti sustabdyti tą praktikų darbą. Buvu matyti, kad visos kuopos labai laukė prakalbų, išskiriant tik kelias, kurios jokios žinios nedavė.

Mes nanome, kad greičiau negalėsime tas prakalbas dabar surengti, kaip tik po Naujų Metų. Tad-gi nemalieskite rankų, bet imkitės veikimo, kaip tai, atidarykite vakarinius kursus, rengkite paskaitas, diskusijas ir tt., kas tik darbininkams yra naudinga. Taip-gi maldžiu gerbiamųjų kuopų iš kalno pradėti rengtis prie apskrįčio suvažiavimo, kuris netrukus bus. Neatsilikite nei viena, pradėkite ieškoti naujų nutarimų. Turint koki reikalą prie raštininkės, kreipkitės šiuo antrašu:

Ona Černauskaitė,
 638 No. Riverside St.,
 Waterbury, Conn.

HARTFORD, CONN.

Kai del Lietuvos laisvės, tai kas kart lietuvijų ūpas kyla. Draugijos pirmučiausia pasirodo. Sv. Jono Evangelisto, viena iš seniausių ir didžiausių dr-jų Hartforde praėjim susirinkime perskaitė laišką nuo Tautos Fondo ir nutarė prisidėti prie Kalėdinio Fondo. Buvu mėšimas aukauti \$100.00 iš kasos; antras mėšimas — su dėti tai sumą nariams. Galop atidėta ant metinio susirinkimo, kuris įvyks pirmą nedėdienį gruodžio, kada atsilankė visi nariai, kurių 300 suvirš. Minėta dr-ja visur ir visados prisidėda, ypač prie tautos reikalų, turi labai puikią Lietuvos vėliavą, kuri nesiekė plevėsavo Hartfordo gatvėmis. Kalėdinis Fondas jau paankavo SLRKA. 89 kp. \$15, LDS. 6 kp. nors mažą kuopelė aukavo \$20.00. Laukiama iš kitų draugijų.

Karės pabaigtuvės.

11 d. lapkr. 3 val. iš ryto pradėjo dirbtuvių švilpukai staugti ir bažnyčių varpai gausi. Pasipylė žmonės nuo seniausių iki mažiausių. Pilnos gatvės žmonių. Kiekvienas var-tojo įvairiausių įrankių, kurie išduoda kokį balsą ar trenksmą. Visų veidai linksni, it ant 10 metų jaunesni. Per dieną tesėsi įvairūs parodavimai ir maršavimai. Vakare buvo formališki apvaikšiojimai, ir lietuviai neatsiliko. Vedėjas buvo A. Mašiotas, J. Laučka, J. Busilas ir K. Tamošiūnas. Susirinko didžiausis būris lietuvių, vyrų, merginų ir moterų, nešini savo paraisas, amerikoniškomis ir lietuviškomis vėliavomis. Lietuviai nešė dailiai apvainikavę prez. Wilsono paveikslą, kas publikai labai patiko, neapsakytas šauksmas ir plojimas iš publikos išreiškimui garbės prez. Wilsonui. Ant rytojaus angliški laikraščiai paminėjo lietuvių dalyvavimą.

Bet lietuviai, mes dar negalime pilnai džiaugtis pakol neišlaimėsim Lietuvai neprigulmybės. Tą turime laimėti dabar arba niekad. Dabar yra proga. Broliai ir sesers į darbą visi, kaip vienas.

A. J. P.

VALPARAISO, IND.

Aplankė mus gerb. svečias.

Lapkričio 8 d. š. m. pas mus atsilankė brangus svečias gerb. kun. F. Kemšis. LRKM. Susivienijimo 2-ra kuopa parengė gerb. svečiui prakalbą. Prakalbos išanksto buvo apgarsinios universiteto "auditorium". Ir ketverge, lapkr. 8 d. 7:30 v. vakare, visi lietuviai moksleiviai susirinko paskirtan kambarin. Gerb. svečias įžangojo savo kalbos išreiškė savo džiaugsmą, kad lietuviai labiau pradeda suprasti vertę mokslo ir skaitlingai lanko mokyklas. Kalbėjo dviejose temose. Pirmoji temoj kalbėjo apie Lietuvos reikalus.

Čia mums gerb. veikėjas aiškiausia nurodė: ką lietuviai veikė, kad išgavus laisvę Lietuvai, kas daugiausia darbuojasi, kad paliausavus Lietuvą iš vergijos ir tt.

Moksleiviai atidžiai klausėsi ir temoj jo kalbą, nes kiekvienas žodis buvo grynas faktas, ypatingai "progresyviai" klausėsi ausis ištempe. Ant veidų matėsi koks tai nepaprastas žingeidumas. Kur čia nežingeidus išgirdę tikrus faktus, juk ligšiol jie ir nežinojo, tikrų šviesoj apie tėvynės Lietuvos reikalus, skaitydami "Nabijonas" ir kitus tamsius laikraščius. Matė vien tyčiojimąsi iš Lietuvos ir mūsų veikėjų dirbančių už laisvę tėvynės.

Antroji temoj gerb. svečias kalbėjo apie grįžimą į Lietuvą. Čia ciličiuokiams pasidarė karšta, kada gerb. kun. Kemšis faktais prirodė, kokią turės naudą Lietuva iš subolševikėjusių jos sūnų. Gerb. kunigas nurodė, kaip reikia save ankletti, norint būti tikru demokratiškos draugijos nariu. Faktais prirodė, kad bedievis ne-

gali būti tikras demokratas ir kad būsiančioj laisvoj Lietuvoj bus tada tikra demokratija, kaip bus pastatyta ant krikščioniško pamato. Baigdamas prakalbą ragino moksleivius, baigusius mokslą grįžti į Lietuvą ir vardan krikščionybės bei žmoniškumo idealų darbuotis viengėnių tarpe.

Prakalboms pasibaigus, ciličkėliai puolėsi su klausimais. Klausimai buvo duodami raštu. Jų buvo apie kelios dešimt. Gerb. kalbėtojas atsakinėjo į tuos, kurie turėjo šokią tokią svarbą. Daug buvo tokių, kurių negalima buvo suprasti ko jis klausė. (Tai tau ir studentai.)

Nekurie bolševikai "mokytojai" matydami, kad jų klausimai yra atsakinėjami faktais, pradėjo gerb. kalbėtoją trukdyti, bet vakaro vedėjai subarus, aprimo.

Laikas buvo vėlus, tai gerb. kalbėtojas negalėjo baigti aiškinti visų klausimų (nors jie neturėjo svarbos). Lydimas katalikų moksleivių, skubinos stotin, kad nepavėlinus traukimo.

Gaila, kad gerb. tėvas Kemšis negalėjo ilgiau pas mus pavišėti. Ant rytojaus, per kuopos valdybą buvo kvieistas pas universiteto administraciją, bet užimtas svarbiais reikalais turėjo tą pat vakarą apeleisti mus.

Valparaisiečiai moksleiviai turėjo progą pamatyti ir išgirsti jo kalbos, to nenuilstančio mūsų tautos veikėjo.

Valparaisiečiai moksleiviai kodaugiausia pageidauja panašių svečių.

Krikščionis Demokratas.

WORCESTER, MASS.

Darbininkų Vakarą.

Lapkr. 10 d. buvo surengtas labai puikus vakaras LDS. 7 kuopos. Pirmininkavo J. Vaitkus.

Programas buvo puikiausia išpildytas.

Buvo sulaušta du veikalai. Pirmas "Paskutinį jau kartą" — Šekantiesi atliko šį veikalą: Ursulė — Elzbieta Baltrušaitė, Jos duktė, Petronėlė — Matilda Sukiutė; Jos sūnus, Staselis — Juozas Žemaitaitis; Kareiviai — Vincas Stankus ir J. Svirskis. Antrame veikale "Aptiekorius" dalyvavo šie artistai: Vaistaitis — J. Svirskis, Jonas — V. Stankus, Marytė — E. Baltrušaitė, Policijos Viršaitis — J. Miklušis, Advokatas — J. Monkevičius.

Toliaus sekė dainos. Dueta "Mielasirdystė" sudainavo p-lė — M. Jankauskaitė ir M. Gudukaitė; "Ant marių krašto" — P. Pušis ir A. Purvinas; "Ko vėjai pučia," solo — p-lė O. Orinitė; "Vai aš pakirščiau," solo — P. Pušis; "Prirodino seni žmonės," solo — A. Purvinas; "Ant marių krantelio" — J. Kazlauskas. Akompaniavo visiems p. A. Z. Visminas.

Toliaus sekė kalbos. Pirminisia kalbėjo apie karės pasibaigimą ir Lietuvą gerb. kun. J. Jakaitis. Dar kalbėjo kuopos pirm. J. Vaitkus užbaigdamas vakaro programą.

Buvo renkamos aukos į Tautos Fondą. Aukavo sekančiai:

Po \$2.00: Jonas Vaitkus, J. ir M. Kirminas.

Po \$1.00: T. Liutkevičienė, M. Daugininkas, J. Vaitkevičius, Ant. Šukienė, Ant. Račkauskas, J. Bunikis, A. Visminas, A. Stirbis, A. Purvinas, J. Ulickis, P. Lučkevičius, K. Mažeika, P. Linda, J. Griškintė. Viso \$18.00; smulkių aukų \$6.31. Viso labo \$24.31.

"Amerikos Lietuvai."

ANSONIA, CONN.

Pranešu visiems LDS. 43 kp. nariams, kad bus mėnesinis susirinkimas nedėlioje, 24 d. lapkričio (November) 1918 m. sv. Antano bažnytinėje salėje 7 v. vakare. Tai-gi malonėkite atsilankyti ant minėto susirinkimo, nes turim daug svarbių reikalų apkalbėti. Taip-gi nepamirškite atsivesti naujų narių.

Petras Kanapeckas, Pirm.

UŽGANEDINTI GYVENIMU IR LINKSMUS.

būna tie, katrie pridaboja savo vidurius ir gerą maisto virškinimą.

Daugelis žmonių neatsižvelgdami į savo sveikatos stovį turi nukentėti dabar nuo sekančių ligų.

Skilvio užkietėjimas, Skausmų viduriuose, Galvos skaudėjimo, Baltas liežuvis, Negardus skonis gerklėje, Žagėjimo, Kraujo neturumo,

Mažkraujo, Išblyškusio veido, Pečių skandėjimo, Nerviškumo, Spuoguto veido, Blogo vidurių veikimo.

Šios, augščiau paminėtos ligos tankiai atneša liūdnas pasekmes, jeigu jų tuojau negydo, tai yra nepasistengia pašalinti pirm laiko.

Kožnas vienas turintis augščiau paminėtą ligos apsiereškimą privalo tuojaus užsisakyti sau dėžutę saldinių PARTOLA.

PARTOLA greitai ir pasekmingai reguliuoja maisto virškinimą ir valo kraują. Ji rekomenduojasi ir parduodama didelėse dėžėse, katros kainuoja tik 1 dol., 6 dėžutės už 5 dol.

VELTUI
 Graži ir naudinga dovanėlė kožnam prisijuntusiam užsakyti ir pinigų sykiu su tuo pagarsinimu. Laiškus ir užsaky-mus adresuokite:

APTEKA PARTOSA,
 160 Second Avenue,
 New York, N. Y., Dept. L. 4.

Didelis 16-tas Metinis Kepurinis

BALIUS!

Rengia

Lietuvos Dukterų Dr-ja po globa Motinos Švč.

Seredoje, Lapkr. 27 d., 1918.

(Prieš Padėkavonės dieną)

Lietuvių Salėje,

Kampas E ir Silver gatvių, So. Boston, Mass.

Pradžia 7-tą val. vakare, ir trauksis iki 2 val. nakties.

BALIUS PUIKUS — NET IR KEPURINIS

Įžanga vyrams 50c.; moterims 25c.

Šis balius bus vienas iš gražiausių kiek buvo ligšiol. Už gražiausią kepurę bus skiriama dovana. 1-ma dovana už pirmos rūšies, o antra už antros.

PASIDABINKITE.

Šokikai pasikaustikite gerai kojas, nes muzikantai sugrižę iš karės lauko, kad užtrauks visokius lietuviškus ir angliškus šokius, tai net žemė drebės.

Lietuviškos šeimiminkės prigamins visokių skaniausių valgių. Taip-pat bus ir skanių saldžių gėrimėlių. Skilandžiai tai net iš paties KAUNO atvežti.

Pamatysite KAIZERĮ nelaisvėje.

Visi vietiniai ir aplinkinių lietuviai ir lietuvaitės kviečiami ateiti į šį nepaprastą kepurinį balį širdingai kviečiame KOMITETAS.

DIDELĖS DOVANOS "DARBININKO" SKAITYTOJAMS!

Mokinkis Angliškai Namie! Pilnas kursas angliškos kalbos 30 lekcijų tikrai \$8.00 ir dirguje aplatys D Y K A I visiems metams DIDELI IR LABAI NAUDINGA DARBININKIŠKA LAIKRAŠTIS "DARBININKA" kuris išena 3 sykius savaitėje: utarninkais, ket-vergalis ir subatomis. Jeigu norite greitai ir lengvai išmokti angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti, tai mokinėtės savo namuose iš mūsų sutaisytų lekcijų. Jis yra lengviausias, greičiausias ir tiksliausias būdas išmokti visą anglių kalbą namie. Jose išturimas angliškų žodžių ir vertinimas lietuviškom kalbom yra paduots taip aiškiai ir praktiškai, kad kiekvienas išmoksta be vargo. Ant pabaigos kiekvienos lekcijos yra užduotis, kurią mokinys išrašo ir prisišūda mums del patalsymo. Mes patalsome ir sugrįžiname mokiniui. Naudokitės šiomis dovanomis. Pirmąs \$8.00 siųskite Money Order arba registruotame laiške sekančiai:

S. P. TANIS,

736-738 West 18-th Str.,

Chicago, Ill.

Draugijos Tėmykite!

Vėliavos ir karūnos Draugijų; vėliavos tantiškos; įvairūs ženklai; kukardos, šarpas, antspaudos, guzikučiai del įvairių organizacijų ir susivienijimų. Išdirbu viską, kas tik organizacijoms reikalinga, pigiai, greit ir su dailės (artistišku) gabumu. Mūsų išdirbystė yra seniausia tarpe lietuvių Amerikoje, užtat mūsų ilgas išsilavinimas ir pripratimas jau užganėdino tūkstančius draugijų.

Naujos organizacijos reikalaukite proby, senos gi prisiųskite savo ženklą arba šarpą, o mes darbą atliksime pagal reikalavimą.

M. A. NORKŪNAS,

16 Pleasant Str.,

Lawrence, Mass.

Vietinės žinios.

L. D. S. 1 KP. SUSIRINKIMAS.

Nedėlioje, lapkričio 24 d. šv. Petro bažnytinėje Salėje tuo pačiu metu bus nepaprastai svarbus mėnesinis susirinkimas. Į tą susirinkimą visi nariai būtinai turite ateiti.

Nepaprastai svarbus momentas mūsų lietuviams, tai Lietuvos nepriklausomybės klausimas. Prie išsprendimo to klausimo visi privalo prisidėti kuo galima. Geriausias prisidėjimas dabartiniu laiku, tai aukos ant tėvynės aukuro, tai kadangi Fondą. Broliai ir sesuo! Tavo auka išgelbės Lietuvą ir patatys ant krikščioniškos demokratijos priekinių. Neuzmirsk, eidamas į susirinkimą atnešti tą dalį kurią esi paskyręs tėvynės reikalams.

J. Meškauskas, Sekret.

Epidemija grįžta. Bostone influenza pradeda atsinaujinti. Šveikatos departamentas atsišaukia, kad žmonės sangotūs. Užmirskite naujų apsigimimų buvimo 38, o mirė 6 nuo infliuzos ir penki nuo plaučių uždegimo.

Patiko. Bostono misijinė bažnyčia (1545 Tremont St.) dabar kas nedėliu prieš su ma skambinama varpais "Pulkim ant kelių." Tai lietuviška giesmė patiko dvasiškajai ir žmonėms. Kai karė pasibaigė, tai lais varpais visų taktininkų tautų himnai buvo atskambinti. Buvo atsakymai ir "Lietuva Tėvyne mūsų."

Subatoje, lapkričio 16 d. į "Darbininko" Red. apsilankė svečiai kareiviai — Jonas P. Karosas, J. Jokubauskas ir kiti iš Camp Devens. Jie taip pat dalyvavo šv. Petro parapijos fėrnose.

Taip pat apsilankė svečiai iš Worcester, Mass. p. A. Vismis Sv. Kazimiero parapijos vargonininkas ir p. Stankus.

Nepaprastai svarbus, viešas A. L. Kareivių Globojimo Dr. jos susirinkimas. Ketverge, lapkričio 21 d. 8 val. vakare šv. Petro bažnytinėje salėje įvyks nepaprastai svarbus susirinkimas. Bus plačiai išaiškinta draugijos tikslas ir jos tolimesnis veikimas. Taipgi bus prirašėjama nauji nariai. Mokestis į draugiją \$1.00 metus. Visus vietinius ir apilinkinių lietuvių ir lietuvių kviečiame dalyvauti.

Taipgi prašome tų, kurie negalės dalyvauti susirinkime savo metinę mokestį arba auką tos draugijos reikalams siųsti šiuo adresu: **A. L. Kareivių Gl. Dr-ja, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.**

Neuzmirskite, kad susirinkimas bus ketvergo vakare. Jame galės dalyvauti ir pašaliniai su patarimais balsu.

Valdyba,

Subatoje, lapkričio 16 d. buvo "Gubijos" vakaras. Persto muzikališka veikala "Užburtas Kunigaikštis." Išėjo vidutiniai. Žmonių atsilankė nemažiausia.

Buvęs.

Nedėlioje, lapkričio 17 d. Lietuvių Salėje buvo pliusrės virėjų prakalbos. Kalbėjo pats Džian Bamba apie Lietuvos nepriklausomybę ir Rusijos bolševikus.

Jis nurodinėjo, kad nėra reikalo rūpintis Lietuvos nepriklausomybe ir kad lietuviai katalikai ir tautininkai bereikalo renka ankas nepriklausomybės reikalams. Jis sako, kad Rusijos bolševikai jau senai prižadėjo Lietuvai nepriklausomybę ir dabar kuomet kaizeris atsižadėjo sosto, Lietuva liko nepriklausoma. Rusijos lietuviai bolševikai Kapsukas ir Co. parodė Lietuvai, o neprižadėjo jai nepriklausomybę. Kodėl nepaaiškino apie sutartį Rusijos bolševikų su kaizeriu Lietuviškojo Brastėje? Kodėl jis nepaaiškino, kad Rusijos bolševikai atidavė Lietuvą kaizerini būdų atlyginimui už padarytas

skriaudas? Kodėl nepaaiškino už ką suareštavo nieko nekaltus Lietuvos veikėjus? Kodėl nepaaiškino ką Rusijos lietuviai bolševikai toks Kapsukas padarė su Vyriausiąja Lietuvių Taryba, Šelpimo komitetais ir pabėgėliais grįžtančiais į Lietuvą.

Gyrė Rusijos bolševikus.

Turbūt už tai, kad jie ne vieną kunigą veikėję nekaltai nužudė, kad jie likusią inteligentiją sukino į kalėjimus ir pasodino ant sosto gatvėlaivius žydėlius, kad jie numariu iš bado ir išdudė nekaltus krikščionis ir senelius, kurie nesėjo pabėgti, o jie patys lėbavo ir krovė tūkstančius.

Is Džian Bambos nieko gerio senai ir negalima tikėtis. Arčia senai savo redaguojamame šlanište iš paprasto vaikėjo padarė kunigą. Is kokio atskalūno vyskupą ir daugiausia tam panašų melą atrasime kiekviename beveik numeryje, tai ką norėti iš pasakytospyčio. Tai buvo tikroji pliusrė.

Ex.

Nedėlioje, gruodžio 29 d. 7:30 val. vakare šv. Petro bažnytinėje Salėje bus nepaprastai mižiškasis koncertas šv. Petro Bažnytinio Choro. Priešio koncerto jau nuo senai rengiasi ir baigia mokintis daugybę įvairių lietuviškų dainelių; daugiausia kompozicijos St. Simkuso.

Norint dalyvauti išpildyme programą ir prisirašyti priešio tik iki Gruodžio 10 d. Priėj lapkričio 28 d. š ryto visas Choras eis nusiimti paveikslų, kurie bus įdėtas išgarsinimui koncerto ir kiekvienas turės

PIGUS NAMAI IR FARMOS.

Mes turim daugelį namų, farmų, lotų ir bižnių ant GREITO PARDAVIMO ARBA ISMAINIMO. Daugybę savininkų namų, farmų arba bižnių yra paversti parduoti greitai už bilo kokią pėkę ir todėl mes siūlome dideli katalogą pigių NAMŲ ir FARMŲ. Karolis galima pirkti puslykint užtat, kad savininkai įvairių priežasčių delei yra paversti parduoti greitai. Tėnykite mūsų cūrsibimus; kožo "Darbininko" numery bus keli nauji adresai garsinami is mūsų PIGIŲ NAMŲ ir FARMŲ KATALOGO.

40. 1 šeimynas, 12 kambarių namas su maudyne, gėsiu, skalbyneis ir garų šildomas. Labai puikioji vieta, su daug žemės, Dorchester'je. Galima lengvai parduoti ant dviejų šeimynų. Prekė \$2000, \$500 įmokėti. Raktai randasi mūsų ofise.

41. 35 akrų geros žemės, 9 kambarių namas su telefonu, nauja kūtė, arklys, 2 kavės, 4 klauės, tuzinas vištų, 100 banelių bulvių, 4 tonai šieno, daug beužių, kornų ir visokių daržovių; 3 vėžimai, 70 obelių ir keletas kitių valstinių medžių. Tik 12c. kaštuoja na valstioji dirbtuvė, 15 minutų iki karo, 31 mylios iki pelkėto sotes. Prekė \$4500.

42. 3½ akrų žemės, Stoneham, Mass., 6 kambarių namas su visais patogumais ir telefonu; vištynės del 500 paukščių; kūtė, putkas sodas su visokiais valstiniams medžiais. 31 rudenį priekino 43 bučkas obuolių. Labai puikioji aukštoje vietoje. Putkas gyvenamas del kiekvieno. Prekė \$3200.

43. 6 kambarių su visais patogumais naujas namas, Mattapan, Mass. Prekė \$2200, \$500 įmokėti.

44. 6½ metų, 22 kambarių putkas namas su visais patogumais ir skalbyneis, šiltais ir šaltas vanduo; vištynės mieste, arti prie visko. Randuvojos už \$1444 ant metų. Parsiduoda tik už \$7000 ant lengvų išlygų.

45. 3½ metų, 21 kambarių su visais patogumais ir plaisais, geras namas del didelės šeimos, tikrai \$500 įmokėti. Prekė \$6500, arti Dudley St., Roxbury'je. Savininkas matys ant 400 ar 500 akrų farmos.

Mūsų Pigių Namų ir Farmų Katalogas ir Nauji Metų Kalendaris bus duodamas dykt visiems, kurie košto pirkti namų, farmų, lotų ir bižnių. To del visi biodel ir daugeli, darbininkai ir bižnierai, malonėkite priimti mūsų dovanų dykt, kurių mes suteiksim visiems kas tik užsisauks į mūsų Agentu-

Lithuanian Agency

A. Ivaszkevicz, Manager,

315 Broadway

atimėnais. Kur ir kokiu laiku imsis, bus pranešta susirinkimuose ir todėl turėty visi dalyvauti, kad žinotų. Tikiety išanksto galima pasipirkti pas visus choro narius ir "Darbininko" Administracijoje. Visi turėty pasipirkti išanksto, kad gavus geroses sėdyn, nes tikietai bus sunumeruoti ir jau niekas kitas negalės užimti, kuris bus parduotas.

Vienas is Rengėjų.

Panedėlyje, lapkričio 18 d. 7:30 val. vakare buvo mėnesinis susirinkimas šv. Jono Ev. P. Dr-jos. Tarp kitų svarbių nutarimų paskyrė is kasos \$25 į Kalėdinį Fondą ir nutarė, kad ateinančiame susirinkime, kuris tik gali dėti ant tėvynės, aukuro mažiausia po \$5.00, o kas galės ir po daugiau. Si draugija yra viena is didžiausių ir prakilniausių So. Bostone.

K.

Nedėlioje, gruodžio 8 d. A. L. R. K. Motery Sq-gos 13 kp. rengia svarbią prakalbą Muncipal Building'e tarpe G ir H gatvių. Bus garsiausi kalbėtojai ir taip pat įvairių pamarginimų.

Tikslas ty prakalbų, tai parinkti aukų į Kalėdinį Fondą. Būtinai visi turėty ateiti į šias prakalbas ir atnešti sulig išgalės auką tėvynės labui.

B.

"Darbininko" knygyne jau galima gauti naujai išleisto maldaknygę "Pulkim ant kelių" su visokiais apdarais. Lig siol turėjome tik su drobės apdarais. Tai viena is geriausių ir tinkamiausių maldaknygių.

Nedėlioje, gruodžio 22 d. prasidės Tautos Fondo "Laisvės Savaite" ir tą dieną Tautos Fondo 11 skyrius rengia mižišką vakarėlį su tikslu, kad parinkus aukų Lietuvos nepriklausomybės reikalams.

Dūda.

KIEK MUSŲ TAUTIEČIAI STORULAI PONAI SALIUNINKAI PRISIEDA PRIE ISGAVIMO LAISVES TUVAI?

Jie duoda šimtinėmis didžiausius mūsų priešams lenkams o Lietuvai atiduoda užnuodytus, suvargusius tėvyninius, kurie savo sunkiai uždirbtus centus delei nesuvaldymo ir silpnumo savęs palieka jo kišeniuje.

Kaip mums praneša, tai lapkričio 17 d. Brighton'o lenkų surengtoje prakalbose So. Bostono salūninkas Binstrubas (Timlege) davė Lenkijos reikalams \$100.00, o jo sūnus po \$10.00. O kiek davė Lietuvos reikalams. Greičiaus nieko. O kas palaikio jo tą nesvarų bižnių-saliūną? Na-gi lietuviai.

Oi vyrai, vyrai, pagalvokite ką darote tokiam svarbiame momente!

Išgraušk.

CAMBRIDGE, MASS.

Nedėlioje, lapkričio 24 d. 6 val. vakare, 7 Metleigh St. Salėje bus 10-tos metinės prakalbos šv. Jono Krikštytojo Draugijos. Kalbės du kalbėtojai svečiai. Bus L. Buinio orkestra ir kitokių pamarginimų. Į draugiją bus priimami nariai už pusę įstojimo. Taipgi bus renkamos aukos į Kalėdinį Fondą Lietuvai.

Valdyba.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Kadangi kolonijose atsinaujino veikimas, tai ir korespondencijos gausiai ems plauti. Del vietos stokos daugelio korespondencijas turime žymiai sutrumpinti. Rašytojai privalo užtai ne rūstintis, o suprasti padėjimą.

ŠOKIAI! ŠOKIAI!!!

Rengia Labadrystės Draugija Subatoje, Lapkričio 23 d. 1918, LIETUVIŲ SALEJE, Kampas E ir Silver Sts., South Boston, Mass. Prasidės 7:30 val. vakare. Į žangą maža. Širdingai kviečia

Komitetas.

RACIUNO NAUJI JUDANTI PAVEIKSLAI.

Ketvergo ir Petryčios vakarais, Lap. 21-22 d. Bažnytinėje Salėje, 20 Waverly Str., Worcester, Mass. Subatos ir Nedėlios vakarais, Lapk. 23-24 d. Bažnytinėje Salėje, Norwood, Mass. Utarmino ir serešos vakarais, lapk. 26-27 d. Bažnytinėje Salėje, Cambridge, Mass.

Su pagarba

A. T. Računas.

CASH UZ LAISVES BOND'SUS.

Mokėjimo cash už Laisvės bond'sus sulig turgaus kaitų. Siųsk registratūrai laiske arba atleik ypatingai nuo 7 iki 9 val. vakare.

1115 St., Room 2, N. S. Pittsburgh, Pa.

PAIESKOJIMAI IR REIKALAVIMAI.

Už smulkius apskelbimus ir paieškovius kainas: Už vieng sykį.....\$0.05. " tris sykius.....\$1.00 Pinigus siųskite iš kalso. "DARBININKAS," 242 W. Broadway, South Boston, Mass.

REIKALINGAS GERAS VARGONININKAS.

Turi gerai žinoti muziką, choro vedimą ir būti darbistus. Alga \$85.00 į mėnesį ir teigos. Atsiųskite į "DARBININKO" ADMINISTRACIJĄ, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Paieškau pasibrolio Jeronimo Kačušo ir puseresės Marijones Kačušaitė. Jeronimas jau 26 metų gyvena Amerikoje Marijona 11 metų. Paeina is Kauno gub. Raseiny pav. Vydoukies parapij. Uviniškių kaime. Medžiū arsiškutį jų pačių ar kas apie juos žino pranešti, nes turim svarbių reikalų. ANTANAS ŽEMAITIS, S3 Tenth Str., Springfield, Mass.

Paieškau Kazio Juškio ir Kazio Bupalo. Jie abu paeina is Skirsnemūnės parapijos. Turia labai svarbių reikalų. Jie patys arba kas kitas praneškite šiuo adresu: JONAS STASIONAITIS, 347 Elm Vey, Homestead, Pa.

Paieškau pažįstamo draugo Dominiko Jozdo šveiknos parop. Atsilepk arba kas kitas praneškite šiuo adresu: JUOZAS KATZINAS, 24 Clarkson St., Worcester, Mass.

Paieškau draugo Jono Žilinsko, Kuršo gub., Ilkštės par., Untenbergių vienklenio. Atvažiuo į Ameriką 1909 m. Porą metų gyveno Vandergrift, Pa. o dabar nežinau kur randasi ar ar dar gyvas ar jau mirė. Kas su teiks tikrus žinias arba jo adresą, gaus dovaną \$5.00. PETRAS RAGAUSKAS, P. O. Box 4, Vandergrift, Pa.

Paieškau savo brolio Juozo Bernoto 40 m. amžiaus, paeina is Kauno gub., Skaudvilės parop., Pavartėlių kaimo. Jau 12 metų kaip jis gyvena Amerikoje. Apsivedė kaip tik atvažiuo Brooklynan. Atsilepkite arba praneškite šiuo adresu: TEOFILIUS BERNOTAS, 59 Letournaux St., Montreal, Canada.

Paieškau brolių Jokūbo ir Jono Makausky ir Teodoros, Julijos ir k. Makauskių. Visi gyvena Amerikoje ir paeina gimimui is Kurtavėnų parapijos, šiaurų pav. Ty pačių, arba žinodėly medžiū pranešti man šiuo adresu: Sr. Pranciškus Makauskas, Calle Rio Taneiro 4132, Berliso, F. C. S. Rep. Argentina.

PARSIDUODA

Puiki studija del traukimo paveikslų, su visais įtaisais. Apygynta daugiausia svetimtaučiais, kaip tai: italais, lenkais, rusais ir lietuviams. Biznis puikiai eina. Priežastis pardavimo, silpstu ant akių sveikatos. Kreipkitės į "Darbininko" Adm. (J. B.), 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SERGANTI ŽMONĖS ATEIKITE PAS MANĖ

su visokiomis chroniškėmis, nervų arba komplikuotomis negalėmis, kurios reikalauja patarnavimo

SPECIALISTO.

Mano Stebėtinas Pasisekimas

gydyne ligų, skaudamų ir chroniškų priguliu nuo to, kad aš pašvenčiau savo gyvenimą ant tyrinėjimo tų ligų. Toliau mano ofisas yra aprūpinats naujaisiais instrumentais ir prietaisais, elektrikos drebėjimo ir jokių išlaidų nepaisau, kad tik pagalbėjus mano ligoniams.

Ar Tamsta Kenti

silpnumą nervų, silpnumą užpakalės (nugaros), Užmiršimo, Drebejimo širdies, Silpnumą plaučių, Nerangumo, Sunkiai jaučias, Skausmo galvos, Apsvaigimo, Neaiškų matymo, Silpnumo smagurių, Vėgčių, Slėgų, Laisėjimo į gerkle, Pilvo skausmo, skausmo gerklės, apvelkito liežuviu. Šios ir daug kitų yra pirmas persergerėjimas, kad Tamsta trošyti savo sveikata ir pajėgas.

OFISO VALANDOS:— Kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų

Antros durys nuo Gayety Theatre

673 WASHINGTON ST., netoli Boylston st., Boston, Mass.

DR. KENEALY, Specialistas

SV. JONO EVANGELISTO PAŠELPINĖS DR.JOS SO. BOSTON, MASS. VALDYBA.

PIRMININKAS — M. Zioba, 4 Levant St., Dorchester, Mass. Telephone: Dorchester 6973—W. **VICE-PIRM.** — Jonas Galinis, 20 Wintfield St., So. Boston, Mass. **I PROT. RAST.** — Jonas Gilneckis, 277 Silver St., So. Boston, Mass. **II PROT. RAST.** — Marijona Brakaitė, 210 Silver Str., So. Boston. **FIN. RAST.** — Povilas Petrasukas, 230 Fifth St., So. Boston, Mass. **KASIERIUS** — Andriejus Naudžinas, 16 Wintfield St., So. Boston, Mass. **MARSALEKA** — Jonas Urbanas, 145 Silver St., So. Boston. Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėliendį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass. Seikantis susirinkimas bus lapkričio 17.

D. L. K. KEISTUČIO DR.JOS BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRMININKAS — Jons Adomavičius, 122 Bowen St., So. Boston, Mass. **VICE-PIRM.** — Pranas Tuoleika, 130 Bowen St., So. Boston, Mass. **PROT. RAST.** — Jozapas Vinkevičius, 147 W. 6th St., So. Boston, Mass. **FINANSŲ RAST.** — St. Noretka, 105 Silver St., So. Boston, Mass. **KASIERIUS** — Andriejus Zalteckas, 244 D Str., So. Boston, Mass. **MARSALEKA** — Justinas Tuoleika, 130 Bowen St., So. Boston, Mass. **D. L. K. Keistučio Dr-ja Boston, Mass.** laiko mėnesinius susirinkimus kas antrą nedėliendį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, 164 Hanover St., Boston, Mass. Malonėkite visi ateiti ir daugias naujų narių su saviu ateivesti.

LIETUVOS DUKTERŲ DR.JOS PO GLŪBA MOTINOS SV. VALDYBOS ADRESAI.

SO. BOSTON, MASS. **Pirm.** — T. Ašmenskienė, 359 Fourth St. **Vice pirm.** — P. Giedraičiūtė, 103 Sixth St. **Prot. Sekr.** — M. Morkūnaitė, 12 Lark St. **Fin. Sekr.** — A. Lukoševičiūtė, 377a Broadway, **Išdiniukis** — M. Mačulnaitė, 42 Silver St. **Kasos globėjai:** E. Plevokienė, M. Stukienė. **Mariška** — O. Mizgirdienė. **Board direktoriai:** — M. Žilinskienė, P. Venienė, V. Songailienė, A. Kasinskaitė ir A. Čiavlenė.

Susirinkimai laikomi kas antrą utarininką kiekvieno mėnesio. 7:30 val. vakare šv. Petro Bažnytinėje Salėje.

Kad but gražiu.

Vartok tą mostį; ji padarys veidą TYRŲ, SKAISTŲ ir BALŲ. Prašalina šlakus ir spuogus nuo veido. Padaro minkštą ir baltą odą. Kaina dežutės 75c. ir \$1.00. Pinigus galite siųst popierinį dolerį arba stamponais. **DISTRIBUTOR WILBERT CO.** P. O. Box 772, Waterbury, Conn.

Bell Phone Dickinson 3905 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvio Doktoras ir Chirurgas.

Ofiso Valandos:

Nuo 9 rito iki 5 po pietų

Vakarais, Ketvergo nuo 6 iki 9 P.M.

Nedėliomis iki 4 po pietų.

AS, ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANCIAI RASAU.

Až labai sirgau per 3 metus, nuslabėjęs piveislis buvo. Dispepsija, neviršimas pilvelio, nuslabėjimas kraujo, inkstų, nervų ir abiejus spęk nustojimas viso kuno, ir buvau mstoje vištes, kad begyvensiu. Visur iskočiau sau pagalbes, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbes.

Bet kada pareiklavau Salutaras vaistų, Bitterio, Kraujo valytojo, Nervatono, Inkstų ir Reumatizmo gydoles, tai po savarankiško mėnesio gydymo pradėjo mano pilvas atsistat, stiprėti, gerai dirbti. Inkstai išsivėjo. Nervai ems stipriai dirbti. Inkstai atsivėjo. Reumatizmas pranyko, diegliai nebebedė po krutine. Vidurių režimas išnyko po vėžišimui visą ilgą. Išėj 3 mėnesių išgydymu kas suvaltė po butelį Salutaras Bitterio, ir po 3 mėn. savo pavelsius pamatėu toki skirtingą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos emagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkavau Salutaras mylistis geradėjų ir lietuvių visoms savo draugams ir pažįstamiems su tokiats atsitikimais patarim mūšidėliui kreipties prie Salutaras:

SALUTARAS, CHEMICAL INSTITUTION, J. Baltrėnas, Prof. 1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417, Chicago, Ill.